

Ja til faste ansettelses:

Derfor vil Rødt forby bemanningsbyråene

Foto: Pixabay.

Det grønne skiftet:

Vil satse på norsk industri

Foto: Eirik Sverdrup.

– Forstår høyresida egentlig hvordan verdier skapes?

LEDER:

“De rike vil definitivt ha noe igjen for valgkampstøtten.”

BJØRNAR MOXNES, LEDER I RØDT

RØDE TALL:

“Hva som er en rettferdig inntektsfordeling er det svært ulike meninger om.” LARS GUNNESDAL

Bjørnar Moxnes
b.moxnes@roedt.no
Leder i Rødt

Vi har hverandre

LEDER

Et halvt år før valget kom det første klare tegnet på at valgkampen er i gang da det ble kjent at Stein Erik Hagen gir en million kroner til Venstres valgkamp i Akershus. Kort tid etter kom nyheten om at eiendomsbaron Christian Ringnes har gitt en snau million kroner til Oslo Høyres valgkamp. Ringnes og Hagen er blant Norges rikeste menn og dermed to av de som har mest å tape dersom venstresiden gjør et godt valg. Derfor pøser de millioner inn i høyresidens valgkampbudsjetter. Og de vet at det kan bli en lønnsom investering.

Det er jo gjerne slik at en støtter de partiene som best tjener ens interesser. Folk vil ha noe igjen for stemmen sin, og de rike vil definitivt ha noe igjen for valgkampstøtten. I inneværende stortingsperiode har de fått igjen i stort monn. Regjeringa har kuttet formueskatten, kuttet skatten for selskaper som går med overskudd og fjerna arveavgifta. Med et årlig skattekutt som nå beløper seg til 27 milliarder har de rike god grunn til å smile. Og samtidig som det er fest på børsen og i Oslos villastrøk, har vanlige folk fått mindre å rutte med. De siste åra har arbeidsfolk flest hatt null lønnsvekst, og de laveste lønnede har til og med tapt kjøpekraft. En skulle jo tro at dette var noe alle var opptatt av å motvirke, men fra Stein Erik Hagen og andre superrike hører vi få rope varsku. Regjeringa har levert som bestilt, og de rikeste virker fornøyd.

Selv begrunner Hagen og Ringnes millionstøtten sin med at de bare bidrar for å gjøre opp for at fagbevegelsen gir millioner til rødgrønne partier, i hovedsak Arbeiderpartiet. Det står ikke til troende. I andre land ser vi nok av eksempler på at de pengesterke sponser sine kandidater, også der fagbevegelsen ikke har muskler til å støtte dem de er mest enige med. Det samme ville nok skjedd i Norge.

At Rødt aldri får millionbeløp i gave av rike onkler har en enkel forklaring: de vil tape på vår politikk. I hvert fall rent økonomisk. Vi sier klart og tydelig at de rike må gi mer tilbake til felleskassa. De som vil få «mer igjen for pengene» hvis Rødt får større innflytelse, er alle de som nyter godt av de universelle velferdsordningene.

Rødt har ingen rike onkler. Men vi har noe mye viktigere; vi har hverandre. Denne valgkampen skal vi bruke til å bygge en folkebevegelse mot Forskjells-Norge, og styrke oss i kommunestyre landet rundt. Slik skal vi bruke kommunene som brannmur mot regjeringas politikk. Du er hjertelig velkommen til å være med.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Dronningens gate 22
0154 Oslo

Lar seg ikke regulere: Bemanningsbransjen. Foto: Pixabay.

ARBEIDSLIV

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Bemanningsbransjen vrir seg unna nye regler. Nå krever flere et forbud mot byråene.

De nye reglene for bemanningsbransjen tok til å gjelde fra 1. januar i år, men har foreløpig ikke hatt ønska effekt.

– Et argument høyresida og NHO bruker når de blir anklaga for å omgå de nye reglene, er at det er for tidlig å konkludere med at reglene ikke virker. Men i stedet for at NHO og bransjen bruker tid på å kartlegge og tilby sine ansatte kontrakter som svarer til det faktiske arbeidsomfanget, har de brukt tida på å slippe unna så mye som mulig av reguleringa, sier Julia Maliszewska, rådgiver i stortingsgruppa til Rødt.

– Fellesforbundet har avdekket en rekke tilfeller av vikarer som over lengre tid har jobbet fulltid for samme vikarbyrå, som nå tilbys kontrakter nede i 5 %. Det finnes ingen arbeidsplaner, det går ikke fram når de skal jobbe de fem prosentene. Er det om sommeren, på kveldstid, eller hva?

Omgår reglene

– Vi ser at bemanningsbransjen, med hjelp fra NHO Service og Handel, omgår de nye reglene som var ment å skulle begrense omfanget av innleie og gi et sterkere stillingsvern for den som er «ansatt» i et bemanningsbyrå, sier Joachim Espe.

Espe leder Rørleggernes Fagforening og er kandidat for Rødt Ås til kommunevalget.

– Kravet om «fast ansettelse» har blitt omgått ved å ansette i fiktivt lave stillingsprosent, for eksempel 5 %. Dermed mener bemanningsbyråer at de har forpliktelser til å garantere for 5 % arbeid og inntekt i løpet av et år. Når denne tiden er over er de det gjelder løsarbeidere uten garanti for verken arbeid eller lønn. I byggebransjen jobber alle 100 %, og mange som har fått nye kontrakter på 30, 20 eller 5 %, har jobbet 100 % hele året i forveien, påpeker Espe.

– Disse kontraktene er basert på maler utarbeidet av NHO Handel og Service, og viser at hele denne bransjen ikke tenker å rette seg etter

Stortingets intensjon om å begrense og regulere innleie. Bemanningsbransjen har fått mange sjanser til å stramme seg opp, nå haster det med å innføre et forbud, sier Espe.

Utemma bransje

Han får støtte fra Rødt-leder og stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes.

– Denne bransjen lar seg ikke regulere, fastslår Moxnes.

– Den lar seg ikke temme, den har aldri villet det. Det kommer alltid til å bli en dragkamp om å omgå regelverket. Når vi skviser bemanningsbransjen og prøver å presse gjennom den graden av seriøsitet som er forventa hos andre virksomheter, må de finne måter å omgå det på. Ellers er det jo ikke bruk for dem.

Moxnes lover fortsatt kamp for faste ansettelser med Rødt på tinget.

– Rødt fremma allerede i fjor et forslag på Stortinget som er i tråd med krava til fagbevegelsen. Vi ville ha et forbud mot bemanningsbyråer som ikke er produksjonsbedrifter, i første omgang på byggeplasser i Oslofjord-regionen der problemet er størst og godt dokumentert. Dette kravet har vi fremma igjen nå.

– Vi har også foreslått et generelt forbud mot bemanningsbyråer, altså utleie av personell fra byråer som ikke er produksjonsbedrifter. Det er noe vi klarte oss helt fint uten fram til liberaliseringa i 2000 som åpna for eksplosjonen i innleie. Vi i Rødt ønsker oss heller leie mellom produksjonsbedrifter når en virksomhet har ledig kapasitet. Det vil kreve mer og bedre planlegging, men det er jo bare en fordel.

Verst på byggeplassene

Joachim Espe bekrefter at bygg og anlegg er spesielt prega av bemanningsbyråene.

– I byggebransjen ser vi at omfanget av innleie øker. Vår fagforening med flere lagde en rapport i 2017 som viste en tredobling av innleiegraden siden 2013. Fire av ti arbeidstakere var innleid fra bemanningsbyråer i kartlegginga som omfatta 59 byggeplasser i Oslo, 73 bemanningsforetak og nesten 3 000 arbeidstakere, sier Espe.

Han påpeker at økt innleie får alvorlige

åene

konsekvenser.

– Organisasjonsgraden synker, og er nå nede i 13 % for bygg og anlegg i Oslo og Akershus. Når du jobber i et bemanningsbyrå har du ikke et reelt stillingsvern, og frykten for ikke å få flere oppdrag, eller for å oppleve sanksjoner, gjør at det er få som organiserer seg.

Splitter fellesskapet

Espe mener hovedproblemet med bemanningsbyråenes rolle i arbeidslivet er at det blir skapt et løsarbeiderregime med a-, b-, c- og d-lag.

– Arbeidsgiveransvaret pulveriseres ved at arbeidere ikke er ansatt i det firma de utfører arbeid for. Dermed er det noen som styrer arbeidsdagen din, og langt på vei når og hvor lenge du skal jobbe, mens du er «ansatt» i et annet firma som betaler lønn. Hvem skal du rette krav mot?

– Når da stillingsvernet heller ikke er reelt, så er du prisgitt arbeidsgivers nåde. Du sies ikke opp fra et bemanningsbyrå, du får bare ikke nye oppdrag. På den måten er det i Norge i dag etablert et system som i praksis opererer helt på siden av det lov- og avtaleverket fagbevegelsen har kjempet fram gjennom 130 års kamp, fastslår Espe.

– Det splitter arbeiderfellesskap, som tidligere utgjorde en kollektiv kraft, opp i individer som konkurrerer med hverandre om neste oppdrag. Som fagforeninger jobber vi på spreng for å gjenoppbygge disse kollektivene, både ideologisk og i praksis, men rammevilkårene for dette er dramatisk forverra. Bemanningsbransjen er gift for faglig kamp.

Vil ta markedsandeler

Bemanningsbyråene tar seg også inn på stadig nye områder:

– Bemanningsbransjen har 1/3 av sin omsetning innen bygg og anlegg, mellom 2006 og 2017 har de 8-ganga omsetningen sin her. Bemanningsbransjen omtaler seg selv som et supplement som skal «ta topper» og hjelpe til i uforutsette situasjoner, men i praksis jobber de strategisk med å ta størst mulig markedsandeler i stadig nye bransjer, som helse og omsorg, sier Espe.

– Ved å vokse i en bransje, fortrenger

Leder i Rødt: Bjørnar Moxnes. Foto: André Løyning.

Rådgiver på Stortinget: Julia Maliszewska. Foto: Privat.

Leder i Rørleggernes Fagforening: Joachim Espe. Foto: Brage Aronsen.

de faste ansettelse. I byggebransjen er bemanningselskapene de største selskapene. Stadig større deler av arbeidslivet vil oppleve oppsplitting av arbeiderkollektiv, svekket stillingsvern, lavlønnskonkurransen, synkende rekruttering til utdanningene innen fagområdene og svekka HMS. Vi vil rett og slett oppleve et hardere og dårligere arbeidsliv, hvor fagbevegelsens vilkår for å stå imot og kjempe blir alvorlig svekka, advarer Espe.

– Bruk handlingsrommet!

Julia Maliszewska fra stortingsgruppa til Rødt oppfordrer kommunene til å bruke handlingsrommet de har til å motarbeide den negative utviklinga.

– I forbindelse med offentlige anskaffelser kan kommunen vedta krav som går lenger enn lova, for eksempel at bedriftene skal ha et visst antall lærlinger eller fagarbeidere. Dette er det flere kommuner som har gjort. Kommunen kan også styrke grunnbemanninga framfor å legge opp til mye vikarbruk, sier Maliszewska.

RØDT Norge RUNDT

ROGALAND:

Mulighet for politisk skifte

Noe av det første Mimir Kristjánsson gjorde da han ble ordfører kandidat for Rødt i Stavanger, var å kontakte LO. Til valgkampen er det duket for tettere samarbeid mellom LO og Rødt, ifølge Dagsavisen Rogalands Avis.

– Vi har større muligheter til å vinne i Stavanger enn tidligere, og det står om få mandater for å få til et politisk skifte. Det er viktig at LO-medlemmer stemmer for sine saker, sier Kristjánsson til avisen.

HORDALAND:

Tar varsler i forsvar

Politiet mener 13-åringen skadet Bergen kommunes omdømme da han avslørte et sikkerhetshull i kommunens datasystemer. Rødt krever at gutten nå får en offentlig unnskyldning.

– Dette er pinlig fordi det er Bergen kommune som har gjort noe galt. Gutten har gjort det rette. Han avdekket feilen. Derfor bør kommunen beklage, og heller takke ham for å ha hjulpet oss, sier førstekandidat for Rødt i Bergen, Sofie Marhaug, til NRK Hordaland.

ØSTFOLD:

Rødt i sterk vekst i Østfold

Rødt Moss og omegn må nå skifte navn til Rødt Moss. For omegnskommunene Våler, Råde og Vestby har nylig stiftet egne partilag, og vil stille lister i sine respektive kommuner. Det melder Dagsavisen Moss Dagblad.

– Hvert lokallag skal stille liste ved kommunevalget, sier Eirik Tveiten, ordfører kandidat for Rødt Moss.

TROMS:

Krever minstelønn i utelivsbransjen

Rødts ordfører kandidat i Tromsø, Bendik Hugstmyr Woie, vil at utesteder som ikke følger loven og gir minstelønn skal miste skjenkebevillinga.

– Arbeidstilsynet kontrollerer disse tingene, men sliter med at de ikke klarer å kontrollere nok. Derfor vil et slikt forslag sikre at de ansatte får lønna de har krav på, sier han til iTromsø.

RØDE TALL

Lars Gunnesdal er samfunnsøkonom og rådgiver for Rødts stortingsgruppe.

Moderasjon for hvem?

Forskjellene i Norge har økt de siste tiårene, noe som ble slått fast nylig i regjeringas *Ulikhetsmelding*. Finansminister Siv Jensen var raskt ute med et velregissert forsøk på å peke ut innvandring som den viktigste grunnen til den økte ulikheten, selv om hennes egen stortingsmelding viste noe annet. I den kunne man lese at den viktigste forklaringa er at de på toppen har hatt en inntekts- og formuesvekst som har vært mye høyere enn for folk flest. Mellom 1986 og 2017 hadde de ti prosent rikeste husholdningene en inntektsvekst etter skatt som var mer enn dobbelt så høy som for de ti prosent fattigste. Siden regjeringa tok over i 2013, er det kanskje bare de aller rikeste som ikke har fått lavere levestandard, justert for prisstigning og regjeringas mange avgiftsøkninger og stønadskutt.

Hva som er en rettferdig inntektsfordeling vil det være ulike meninger om. Fagbevegelsen har et generelt rettferdighetsprinsipp i lønnsforhandlinger som sier at de som tjener minst fra før, bør få en større lønnsøkning enn alle andre. Det så vi et eksempel på i årets lønnsoppgjør, der LO forhandlet fram et eget lavtlønnstillegg til en del yrkesgrupper. Slik holder man lønnsforskjellene mellom arbeidstakerne nede. Samtidig har mantraet fra oven om at ansatte må vise «moderasjon» i lønnskravene sine, bidratt til at kapitaleierne stikker av med en større del av kaka enn de gjorde før. Mange arbeidstakere forhandler også forgjeves om lokale lønnsstillegg som monner, slik at «folk flest» fort vil oppleve at reallønna går ned i år igjen.

På den andre siden av bordet ser man få tegn til moderasjon, begrunnet med en diametralt motsatt forståelse av hva som er «rettferdig» lønn for de utvalgte få. Ser man for eksempel på lista over de 100 best betalte konsernsjefene i Norge, så tjente de i gjennomsnitt 6,5 millioner kroner i 2017. På den lista finner man flest kakser fra privat næringsliv, men også mange ledere i helt eller delvis eide statlige selskaper. Statens rettferdighetsprinsipp overfor sine ledere er at lønna skal være «moderat, men ikke lønnsledende». Men det rimer dårlig med at Telenors konsernsjef Sigve Brekke hadde en samlet godtgjørelse på over 15 millioner i 2018 – like mye som en vanlig arbeider kanskje tjener på et helt arbeidsliv. Det mangler heller ikke på eksempler på at statlig eide selskaper innvilger sine ledere lønnsøkninger og sluttpakker som er helt hinsides den «moderasjonen» som vanlige arbeidsfolk blir formanet til å vise.

Politikerne på Stortinget har gjennom mange år valgt å ikke gripe inn, og må ta sin del av ansvaret for den økende ulikheten på egen kappe. Derfor har Rødt foreslått at reglene for statlige lederlønninger må strammes kraftig inn. Vi vil også kutte lønna for politikerne på Stortinget, som hvert år bevilger solide lønnsøkninger til seg selv og medlemmer av regjeringa. Og ikke minst vil våre folkevalgte gjøre det samme rundt om i norske kommuner etter høstens valg.

Usosialt: Rødt jobber mot at norske kommuner skal ta markedspris i sine utleieboliger. Foto: Steve Hoang/CC.

BOLIGPOLITIKK

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Rødt vil ha slutt på at kommunene tar markedsleie for kommunale boliger.

Bystyrerepresentant Eirik Tveiten i Rødt Moss har lite til overs for bruken av gjengs leie.

– Hovedproblemet er at «gjengs leie» i praksis betyr markedsleie, altså det som er vanlig, «gjengs», i markedet. Det medfører at leilighetene som kommunen eier rundt omkring ikke er beregna for å nå de folka som trenger hjelp til å få seg et egna sted å bo, sier Tveiten.

– Når kommunen tar markedspris, blir det så dyrt å leie kommunal bolig at det blir umulig for folk med vansker i boligmarkedet å få det til å gå økonomisk rundt.

Tveiten mener markedspris undergraver hele formålet med kommunale utleieboliger:

– Kommunens jobb er jo å hjelpe de som sliter, og føre en sosial boligpolitikk – ikke å være boligspekulant og tjene mest mulig. For de mange som skal inn i boligmarkedet er terskelen for høy. Tenk på ungdommer, fattigfolk, folk som har et brutt samliv bak seg, folk som har rusproblemer eller sliter sosialt, innvandrere, og så videre... alle som sliter med å komme inn i boligmarkedet. Det er disse kommunen må hjelpe, sier Tveiten.

– Det er her kommunen og det offentlige har ei oppgave. De rike klarer seg bra uansett, ler han.

Får ikke spart opp

Rødt-representanten i Moss mener gjengs leie er ei fattigdomsfelle som gjør det vanskeligere å skaffe sin egen bolig.

– Får du hjelp fra Nav til å betale husleia, blir støtta redusert dersom du forsøker å spare penger til en egenandel for å kjøpe egen leilighet. Modellen i Norge er jo at folk flest skal eie sin egen bolig, men det trengs egenkapital for å få lån. Når du betaler 10-12 000 kroner, og ofte mer, i leie hver måned for en liten leilighet, går jo alt du har og alt du får av støtte til å betjene husleia. Du får aldri spart opp noe. I stedet blir du en evig slave i leiemarkedet.

Tveiten påpeker at dette også får følger for neste generasjon.

– Tenk deg når du oppdrar to, tre unger i ei 40 kvadratmeters leilighet. Det er ikke plass til å gjøre lekser, unga kan ikke ta med seg venner hjem. En sosial boligpolitikk er åpenbart et viktig spørsmål, sier Rødt-representanten.

Rammer organisasjoner

– Rødt Moss har jobbet mot gjengs leie lenge, vi

Bystyrerepresentant: Eirik Tveiten. Foto: Didrik Sten Ingebrigtsen.

Hva betyr gjengs leie?

- Boligbygg Oslo KF definerer gjengs leie som «det leienivået som er etablert på stedet, ved leie av liknende husrom på liknende avtalevilkår».

tar det stadig opp og belyser hvordan det slår ut for enkeltpersoner og frivillige organisasjoner. Rødt har fremma interpellasjon i bystyret, og vi har gått i 1. mai-toget med parolen «For en sosial boligpolitikk».

– Nå skal neste formannskapsmøte se på hva de frivillige organisasjonene er tvunget til å betale i leie når de låner kommunale lokaler. Konkret er det en lokal fotballklubb for barn og ungdom som nå også har satsa på et eget kvinnelag. For et lite kommunalt klubblokale må de betale 200 000 kroner i årlig husleie. Slike leiepriser er drepande for det frivillige arbeidet. Når kommunen leier ut lokaler, bør de differensiere og sikre at vanlige folk og frivillige organisasjoner kan leie rimelig.

Ser til Oslo

I kampen mot gjengs leie, mener Tveiten at bystyret i Oslo har tatt et skritt i riktig retning:

– Det er et lite gjennombrudd, som det er viktig å lære av.

Bystyret i hovedstaden vedtok nylig, etter initiativ fra Rødt, å kutte gjengs leie for beboere med funksjonsnedsettelse og liknende i kommunale boliger. Dette kom som reaksjon på at mange i nettopp denne gruppa blei sterkt ramma da leia blei skrudd opp fra subsidiert til gjengs leie. For noen innebar dette ei dobling på kort tid.

Hva skal vi leve av etter olja?

Vil ha storstilt satsing på industri: Rødt-nestleder Marie Sneve Martinussen, her på besøk på verftet Kværner Stord. Foto: Eirik Sverdrup.

INDUSTRIPOLITIKK

Brage Aronsen brage@roedt.no

Det begynner å synke inn hos de fleste at det norske oljeeventyret etter hvert må ta slutt. Valget står mellom en kontrollert nedtrapping eller en markedsstyrt kræsning, mener nestleder i Rødt, Marie Sneve Martinussen.

Under Aps landsmøte i april vedtok partiet å si nei til konsekvensutredning av oljeboring utafor Lofoten, Vesterålen og Senja. Dermed er det ikke lenger et flertall på Stortinget for en slik utredning. En av de som jublet var nestleder i Rødt, Marie Sneve Martinussen. Men skjønner hun frustrasjonen hos de mer enn 200 000 som har jobb tilknyttet petroleumsindustrien i dag?

– Jeg har full forståelse for de som er redde for jobbene sine. Det er aldri noen god følelse å bekymre seg for framtida. Det er nettopp derfor vi i Rødt er så opptatt av å bygge opp ny industri, slik at vi unngår en omstilling til arbeidsledighet. Det krever en politisk dugnad og en reform med bred oppslutning både på Stortinget og i befolkninga.

– Det er vanskelig å overdrive betydningen olja har hatt for norsk økonomi. Både velferdsstaten og andre næringer har nytt godt av pengestrømmen fra norsk olje og gass. Samtidig er denne avhengigheten av ett produkt veldig skadelig for et lands økonomi på sikt. Vi trenger flere bein å stå på. Vi så hva som skjedde sist gang oljeprisen falt, da folk mista jobben i tusentalls samtidig som selskapene betalte ut milliarder i utbytte og store bonuser.

– Det er ingen som foreslår å legge ned oljenæringa i morra. Men vi må slutte å bruke ressursene våre på å lete etter mer olje og gass, når vi vet at vi allerede har funnet mer enn det klimaet tåler at vi brenner opp. Den eneste måten olje- og gassforekomster vi leter etter i dag kan bli lønnsomme på i framtida er hvis verden mislykkes i å unngå klimakatastrofe. En oljepolitikk som gambler på at det skal skje er naturligvis fullstendig uansvarlig.

– Hvis vi skal nå målet om å hindre global oppvarming på mer enn 1,5 grader, må de globale utslippene reduseres med 45 % innen 2030. Og dette er ikke et tall jeg har dratt ut av løse lufta. Det er FNs krav for å hindre en akutt økologisk katastrofe. Vi kan ikke fortsette å late som om det ikke angår oss. Norge ligger ikke videre godt an i forhold til å nå målene om reduksjon av klimagassutslipp.

En ny industriell revolusjon

Rødt har levert et forslag på Stortinget med 12 konkrete tiltak for en storstilt satsing på industribygging i Norge. Sneve mener forslaget gir svar på flere av de vanskelige spørsmålene i den norske klimadebatten.

– Vi aksepterer ikke premisset om at vi må velge mellom arbeidsplasser og klima. Dette handler om politisk vilje til å finne løsninger og den viljen finnes i Rødt, sier Sneve.

– Behovet for en rettferdig omstilling og ny industribygging engasjerer stadig bredere i fagbevegelsen og det norske sivilsamfunnet. De samme diskusjonene finnes i andre land, sier Sneve og viser til forslaget fra kongressmedlem Alexandria Ocasio-Cortez og senator Ed Markey om en «Green New Deal» i USA.

– Norge er et land som er rikt på ressurser, langt utover olje og gass. I tillegg har vi verdens mest produktive industriarbeidere og teknologimiljøer som framtida trenger. Vi har en historisk mulighet til å være i forkant av det grønne skiftet, sier Sneve.

Kan du gi noen eksempler på hvor disse arbeidsplassene skal skapes?

– Vi har tatt utgangspunkt i det industrien selv mener den kan bli verdensledende på, som flytende havvind, hydrogen til skipsfart og avansert boreteknologi til geotermisk energi. På dette området vil spesialkompetansen blant de som i dag jobber direkte i olje- og gassindustrien kunne bidra til at Norge blir en global teknologileverandør.

– Samtidig vil vi sikre rammevilkårene til den kraftforedlende industrien og øke videreforedlinga i de råvarebaserte næringene som havbruk, fiskeri, skogdrift og mineralnæring. Norge er i stor grad en råvareeksportør, samtidig som vi importerer mange forbruksvarer. Vi må styrke det vi allerede er gode på, samt øke videreforedling av de produktene vi i dag eksporterer, blant annet fisk, trevarer, mineraler og metaller.

– Verftsindustrien er en annen en sentral del av norsk industri som bør satses videre på. Store norske investeringer som fregatter, kystvaktskip og ferger må kanaliseres til de norske verftene gjennom direkte bestillinger, mer aktiv bruk av statlig eierskap, gjennom konsesjonsbehandlinger og endrede støtteordninger i blant annet ENOVA. Det offentlige som oppdragsgiver må også ha føringer om høy norsk andel i hele verdikjeden når større oppdrag innen infrastruktur og bygg skal gjennomføres.

Miljøpolitikken må være rettferdig

Rødts forslag om en storstilt satsing på grønn industri har vakt både begeistring og harme.

Rødt-nestleder: Marie Sneve Martinussen. Foto: Eirik Sverdrup.

Miljøpartiet de Grønne har kritisert Rødt for å skyve fattige foran seg i klimaspørsmålet og Arbeiderpartiet stempler Rødt som naive og useriøse.

Er det noe i kritikken fra MdG og Ap?

– Vi er opptatt av å ha to tanker i hodet samtidig, og vi mener miljøpolitikken må være sosial og rettferdig. Det er bare sånn vi kan oppnå bred folkelig oppslutning bak miljøpolitikken, slik at den blir gjennomført og faktisk kutter utslipp. Det nytter ikke å sende regninga for det grønne skiftet til de som har minst fra før, slik MdG legger opp til.

– Kritikken fra Ap er et uttrykk for at de frykter å miste velgere blant oljearbeiderne, men det skyldes i første rekke at de ikke har noen plan for å hindre omstilling til arbeidsledighet. Da ender vi nettopp med at arbeidsplasser og miljø satt blir opp mot hverandre, et scenario alle taper på. Alternativet til en planlagt omstilling med en offensiv industripolitikk, er å vente på en markedsstyrt kræsning av Norges viktigste næring.

– Når Ap-nestleder Bjørnar Skjæran nærmest garanterer at hverken Rødt, SV eller MdG skal få noen innflytelse over olje- og energipolitikken i en Ap-ledet regjering, er det et eksempel på den maktarrogansen som gjør at Ap sliter på målingene. Noe sånt kan han selvfølgelig ikke love. Det er det Ap-landsmøtet i 2021 og ikke minst norske velgere, ikke Bjørnar Skjæran, som kommer til å avgjøre, avslutter Sneve.

Kampen mot Forskjells-N

Kampen mot Forskjells-Norge er vår største utfordring som samfunn. Selv om vi fortsatt har det veldig bra i Norge, ser vi at de på toppen får stadig mer makt og rikdom, mens utrykgheten øker for alle oss andre. Men heldigvis er det mulig å snu utviklingen. Derfor er kampen mot Forskjells-Norge Rødts aller viktigste sak. Vi vil ikke ha et samfunn som sorterer folk etter lommebok, postnummer eller hvor de kommer fra.

Lønnsveksten flater ut

De 10 % lavest lønnede i Norge har hatt 0 % lønnsvekst de siste ti årene. Samtidig har reallønna til de 10 % høyest lønnede økt med 15 %. Slik vokser Forskjells-Norge fram dag for dag.

Kilde: Teknisk beregningsutvalg.

Inkassogjelda stiger

Når reallønna går ned, går gjelda opp. Antallet inkassosaker i nordiske husholdninger økte med 6 % fra 2016 til slutten av 2018. I Norge var økningen størst, hele 30 %. Rødt jobber for at den nye inkassoloven skal beskytte forbrukere mot inkassoselskapene og andre selskap som utnytter systemet.

Kilde: NTB.

Det lønner seg mest å arve

67 %, altså 2 av 3, av Norges rikeste har ikke jobba for formuen – de har arva den. Derfor vil Rødt gjeninnføre arveskatten, men med et bunnfradrag på 5 millioner kroner. Deretter vil vi øke arveskatten trinnvis fra 10 til 25 %. Det er ikke farmors gamle bunad eller naustet i fjæra som er de store verdien som må omfordeles. Det er de store formuene som ikke bør gå i arv gjennom generasjoner.

Kilde: Klassekampen.

Flere fattige eldre

Ifølge EUs fattigdomsgrense er en person som lever for mindre enn 221.300 kroner i året for fattig å regne. Men i Norge mottar en pensjonist som har minste pensjonsnivå for enslige, 194.192 kroner i året. Dermed er det over 65.000 minstepensjonister som lever under fattigdomsgrensen. Derfor vil Rødt heve minstepensjonen og avvikle levealderjusteringen.

Kilde: SSB.

Norge er jobb nummer én

Flere fattige barn

Andelen barn som vokser opp i familier med vedvarende lav inntekt steg til 10,7 % i 2017. Det betyr at 106.000 barn under 18 lever i fattigdom i Norge. Derfor vil Rødt holde barnetrygden utenfor beregningen av sosialstønad. Vi vil også heve sosialhjelpssatsene og reversere regjeringas kutt i barnetillegget for uføre.

Kilde: SSB.

Større bekymring for helse

6 av 10 nordmenn mener Norge har et todelt helsevesen, ifølge Helsebarometeret for 2019. Undersøkelsen viser at stadig flere nordmenn ser et tydelig skille mellom et privat behandlingstilbud for de kjøpestærke, og et offentlig helsevesen som ikke alltid kan tilby den beste behandlingen. Derfor vil Rødt fjerne helseforetaksmodellen, styrke lokalsykehusene og øke støtten til forebyggende helsetjenester.

Kilde: Kantar TNS.

Skattepenger på avveie

Kommersielle barnehager tjente 576 millioner kroner i fjor. Mesteparten av dette er skattepenger. Rødt vil innføre profittfri velferd, og slik sette en stopper for at skattepenger som er satt av til velferd skaper milliardformuer hos noen få private eiere.

Kilde: SSB.

Klassedelt boligmarked

7 av 10 unge får hjelp av sine foreldre til å kjøpe bolig. Men hva med de foreldrene som ikke har råd? Rødt jobber for en storstilt kommunal satsing på utleieboli-ger drevet etter selvkostprinsippet. Vi vil også styrke og utvide dagens bostøtte.

Kilde: Dagens Næringsliv.

Illustrasjon: Ingunn Dybendal.

Når høyresida leker butikk

Pølseser og politikk: Er det høyresida eller venstresida som forstår best hvordan verdier skapes? Foto: Pixabay.

KRONIKK

Mímir Kristjánsson mimir.kristjansson@gmail.com

En av de mest seiglivet mytene vi har i politikken er at venstresida ikke forstår seg på verdiskaping. Men i realiteten er det høyresida som ikke forstår seg på business.

I vår gjestet Jens A. Riisnæs, kjent fra NRKs «Ut i verden», podkasten til næringslivets tenketank Civita. Venstresida forstår ikke verden, hevder han, fordi de ikke driver med business. «De ville ikke klart å sette opp en pølsebu engang» er Riisnæs dom over Rødt, SV og venstresida i Ap.

Nå er det fristende å innvende at det å sette opp et statsbudsjett på 1300 milliarder kroner faktisk blir noe helt annet enn å sette opp en pølsebu, men la oss nå ikke henge oss opp i detaljer. Riisnæs setter ord på en sentral del av høyresidas selvbilde, nemlig at det er høyresida – og bare høyresida – som virkelig forstår seg på hvordan verdier skapes.

I en kronikk i VG skriver Civitas Kristin Clemet: «Det problematiske er at stadig større deler av venstresiden ikke ser ut til å ha noen forståelse av hvordan privat sektor virker; hvordan bedrifter og arbeidsplasser blir skapt og hvordan de vokser – eller hvilken rolle 'de rike' har i samfunnsmaskineriet og verdiskapingen som finansierer velferden vår.»

(Merk at «de rike» her står i anførselstegn. Om det virkelig finnes noen som er rike, er ikke Clemet helt sikker på.)

Ideen om at venstresida bare duger til å fordele verdier som andre har skapt står så sterkt at den har fått innpass helt inn hos Erik Solheim. Da han var SV-leder innrømmet han at «SV-politikere er nok ganske flinke til å fordele verdier som andre har skapt. Men de vet ikke så mye om hvordan verdiene skapes».

Hvordan verdier skapes er det nemlig bare høyresida som forstår seg på. Eller gjør de egentlig det?

Verdiskaping i Kirkebirkeland

Det siste halve året har jeg begynt å lure på hvor mye høyresida egentlig forstår av å skape verdier. I vinter havnet jeg i debatt med Civitas Mats Kirkebirkeland om verdiskaping. Hans påstand var at størsteparten av verdiene i Norge skapes i Oslo. Det baserer han på tall fra Statistisk Sentralbyrå som viser at bruttonasjonalprodukt (BNP) per innbygger er høyest nettopp her.

I Kirkebirkeland der alt går an er enhver krone som tjenes like god. Slik blir en rådgiver

i tankesmie som tjener 900.000 kroner i året dobbelt så produktiv som en prosessoperatør med 450.000 i årslønn – helt uavhengig av hva jobben deres går ut på.

Det Kirkebirkeland og mange andre på høyresida går glipp av, er at det ikke er helt likegyldig for et lands økonomi om folk foredler aluminium eller jobber i tankesmie. For det første er vi som et lite land avhengig av å eksportere varer og tjenester. I Norge kommer 75 prosent av eksporten fra olje, gass, sjømat og aluminium. Dessverre er det ikke like stor etterspørsel etter norske tankesmeder utaskjærs.

For det andre er det høyproduktiv industri som er driveren bak vårt lønnsnivå. Når lønna for en frisør her er 50 ganger høyere enn for en frisør i Somalia, er det ikke fordi den norske frisøren er 50 ganger mer produktiv enn den somaliske, men fordi Norge er et I-land, et industrialisert land. Det er lønnsnivået i industrien som driver opp lønna for alle oss andre også.

Hvorfor er det slik? Jo, fordi industri spiller en særegen rolle som innovasjonsmotor i økonomien. Menneskenære tjenester blir ikke bedre av at man utfører dem dobbelt så fort. Men industrien blir dobbelt så god når den produserer varene på halve tida. Det er derfor EU har satt seg som mål at 20 prosent av BNP skal komme fra industrien.

Slike sammenhenger ser det dessverre ikke ut til at de forstår skikkelig i næringslivets egen tankesmie.

I et av sine angrep på venstresidas manglende forståelse av verdiskaping skriver Kristin Clemet at mennesker som skaper bedrifter og de som jobber i disse bedriftene «til forskjell fra andre (...) må tjene pengene sine selv».

En brannmann eller sykepleier som selger arbeidskraften sin til kommunen tjener altså ikke pengene sine selv? Men dersom denne samme personen selger sin arbeidskraft til en bank, da blir han med ett økonomisk selvstendig?

Her er det noe skurrer. Og det skurrer ikke mindre av at en av bransjene der Kristin Clemet mener de tjener pengene sine selv er «tilbydere av kommunale tjenester», det vil si velferdsprofiterer. Hvis du jobber på et offentlig sykehjem, da tjener du ikke penger selv. Men om sykehjemmet skifter eier, da er du plutselig blitt en verdiskaper. Selv om alle sykehjemmets inntekter nå som før kommer fra skattebetalerne!

Bedrifter betaler ikke formuesskatt

En slik måte å tenke kommer av at høyresida forveksler «næringslivet» med særinteressegruppen «eierne». I den virkelige verden består en bedrift av mange flere enn bare

Ordfører kandidat: Mímir Kristjánsson er Rødts ordfører kandidat i Stavanger. Foto: Ihne Pedersen.

eierne. At det eierne vil og det som er best for næringslivet kan være to forskjellige ting, det ser ikke høyresida ut til å ha forstått.

Det er denne forvekslingen mellom bedrift og eier som gjør at høyrepartiene tror at å kutte i formuesskatten blir å gjøre bedriftene en tjeneste. Bedrifter betaler ikke formuesskatt, det er det eiere som gjør. Ideen er at hvis det regner gull på milliardærene, så skal det etterhvert også dryppe noen gyldne dråper ned på fabrikkgulvet.

Problemet er bare at det ikke skjer. Til tross for at regjeringen har brukt flere milliarder på å kutte i skattene til de rikeste har de ikke vært i stand til å dokumentere at dette skaper flere jobber. Av landets 25 høyest rangerte økonomer støttet bare to Høyre og Frp i at det var riktig å fjerne arveavgiften. Tre av 25 var enige i at formuesskatten bør ned.

I motsetning til en skikkelig politikk for verdiskaping, der staten bruker sine muskler aktivt til å bygge nye, grønne eksportnæringer – slik Rødt foreslår – har regjeringen valgt å dele ut milliarder til landets rikeste og bare håpe at de skal gjøre noe fornuftig med dem.

Skattelettepolitikken til regjeringen har vist seg mislykket når det kommer til å skape verdier. Derimot har den vist seg effektiv hva angår å fordele verdier – fra vanlige folk og til de rikeste. Det ser altså ut som Erik Solheim har snudd det hele på hodet. Det er Høyre-politikere som er flinke til å fordele verdier som andre har skapt, uten at de vet så mye om hvordan verdiene skapes. Når man tenker over det ser verken Civita eller Høyre ut til å ha noen forståelse av hvordan privat sektor virker; hvordan bedrifter og arbeidsplasser blir skapt og hvordan de vokser – eller hvilken rolle 'de rike' har i samfunnsmaskineriet og verdiskapingen som finansierer velferden vår.

Det kan hende de er gode til å sette opp pølseboder, men det er også alt de kan.

Planlagt nedlagt: Ullevål sykehus. Foto: Erlend Bjørtvedt/Wikimedia Commons.

Gir ikke opp kampen for Ullevål

– Planen om å legge ned Ullevål vil dramatisk svekke sykehus tilbudet i Oslo, sier Seher Aydar, vara for Rødt på Stortinget.

– Ullevål sykehus har beredskapen vi er helt avhengig av hvis mange blir alvorlig skadet ved ulykker eller terror. Det er utrolig nok ikke gjort noen risikovurdering av hva det vil bety for beredskapen å splitte opp det akuttmedisinske miljøet på Ullevål, sier Aydar.

– Rødt har foreslått å utrede Ullevål som alternativ til gigantsykehuset på Gaustad. Alle partiene har hatt mulighet til å sikre et forsvarlig helsetilbud, men regjeringspartiene og Ap har gått mot å utrede Ullevål som alternativ. Ap opptrer dermed som støttehjul for Høie og svikter både fagbevegelsen og sitt eget lokallag i Oslo.

– Befolkningen i Groruddalen har vært kasteballer i over ti år. Nå er det på tide at de endelig får Aker som sitt lokalsykehus igjen. Men det finnes ingenting i Helse Sør-Øst sine styredokumenter og planer som tyder på at Groruddals-befolkninga skal overføres samlet til et nytt Aker sykehus. En nedleggelse av Ullevål vil gi en dominoeffekt som fører til at Groruddalen ikke

Vara til Stortinget: Seher Aydar. Foto: Einar Aslaksen.

flyttes samlet til Aker. Det blir rett og slett ikke plass til hele Groruddalen der.

– Nedleggelsen vil dessuten gå utover langt flere enn befolkninga på Østlandet. Prestisjeprojektet på Gaustad har stor økonomisk risiko og kommer til å gå utover investeringer for andre sykehus. Rødt kommer derfor til å fortsette kampen for Ullevål og Aker sykehus, sier Aydar.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Demokrati og menneskerettigheter under press

Norsk Folkehjelps setter fokus på demokrati, menneskerettigheter og organisasjonsfrihet under årets 1. mai-aksjon.

– I nesten hele verden ser man at demokratiet og grunnleggende menneskerettigheter er under press. For oss som har partnere i veldig mange land, og som jobber med ulike problemstillinger innen ulike samfunnsområder, så blir bildet veldig tydelig. Vi som har grunnleggende menneskerettigheter som ytringsfrihet, forsamlingsfrihet og organisasjonsfrihet har også en sterk forpliktelse for å hjelpe dem som ikke har denne muligheten, sier Henriette Westhrin, generalsekretær i Norsk Folkehjelp.

Pengene som samles inn gjennom årets 1. mai-aksjon går til å støtte organisasjoner som jobber med menneskerettigheter i Norsk Folkehjelps samarbeidsland.

– Men det er et selvstendig poeng for oss at dette ikke kun blir en pengeinnsamling. Dette er en aksjon hvor vi først og fremst ønsker generell og politisk oppmerksomhet rundt vårt tema. Pengeinnsamlingen er bare en liten del av dette.

– Norsk Folkehjelp har en politisk tilnærming

Samarbeid: Henriette Westhrin sammen med Nonhjanhla Nzama i Sør-Afrika høsten 2018.

til utvikling. Utvikling dreier seg ikke bare om økonomisk vekst, kunnskap eller de rette tekniske løsningene. Det avgjørende spørsmålet er hvordan ressursene kontrolleres og fordeles. For å oppnå en rettferdig utvikling er det avgjørende at undertrykte grupper kan styrke sin makt, delta og påvirke makthavere og beslutningstakere. Norsk Folkehjelp arbeider alltid i partnerskap med lokale organisasjoner. Vi støtter partnerne i deres kamp for en mer rettferdig fordeling av makt og ressurser i sine samfunn, sier Westhrin.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Rødt-nestleder: Marie Sneve Martinussen. Foto: André Løyning.

7 av 10 mener de rike bør skatte mer

OECD-rapporten *Risks that matter* har undersøkt folks holdninger til sosiale og økonomisk risikoer og myndighetenes håndtering av disse. På spørsmålet om norske myndigheter bør skatte de rike hardere for å gi støtte til de fattige svarer hele 70 prosent «ja» eller «helt klart ja». Til sammenlikning svarer 18 prosent «nei» eller «helt klart nei». Det skriver nettstedet Fri Fagbevegelse.

Resultatet er forholdsvis likt i alle OECD-landene som i Norge. 68 prosent vil at de rike skal skatte mer, mens 17 prosent ikke vil det.

– Disse tallene er et uttrykk for bekymring rundt den økende ulikheten og en oppfatning om at dagens fordeling er urettferdig, sier nestleder i Rødt, Marie Sneve Martinussen til Rødt Nytt.

– Økt formueskatt og en ny arveavgift på store nedarvede formuer er blant tiltakene Rødt ønsker å gjennomføre for å hindre enda større økonomiske forskjeller i årene som kommer, sier Sneve.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Fjernere fra folk: Har nærpolitireformen virket mot sin hensikt? Foto: Brage Aronsen.

Nærpolitireformen gir fjernere politi

Et nytt forskningsprosjekt ved Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) viser at politifolk selv mener politiet er blitt fjernere fra folk og kjenner nærmiljøene sine dårligere enn før som følge av den såkalte nærpolitireformen. Det melder NTB.

– Reformen flytter politiet fra mange av de tradisjonelle hjelpeoppgavene og til mer kontrollorienterte oppgaver: politiet skal kontrollere og reagere, framfor å hjelpe. Spissformulert dreier det seg om politiet skal tjene folket eller kontrollere det, sier forskningsleder Christin Thea Wathne på AFI ved Oslo Met til NTB.

Forskerne har fått svar fra rundt 3.100 respondenter innad i politiet. Funnene viser at reformen mangler oppslutning hos politifolk flest, og NTB peker på at to av tre politiansatte går hjem med en dårlig følelse etter endt arbeidsdag, at politifolk opplever at de er fjernere fra lokalmiljøet og at åtte av ti respondenter mener politireformen ikke gir publikum et bedre polititilbud.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Klimaaktivist: Greta Thunberg. Foto: Anders Hellberg/Wikimedia Commons.

Vil bruke prispenger til søksmål mot Norge

Den 16 år gamle skoleeleven Greta Thunberg ble kjent da hun mobiliserte ungdom i en rekke land til skolestreik for klimaet. For det fikk hun Fritt Ords pris 2019, sammen med Natur og Ungdom. Nå sier Thunberg at hun vil donere sin halvdel av prispengene til det pågående klimasøksmålet for å stanse oljeutvinning i Arktis.

– Jeg har fått prisen sammen med Natur og Ungdom. De er helt fantastiske og jobber med veldig bra saker som de kjemper for. De har også hjulpet til med å organisere skolestreik i Norge, så jeg er veldig stolt over at jeg deler prisen sammen med dem, forteller Greta Thunberg til NRK.

– Jeg vil donere min halvdel av de 500.000 kronene til finansieringen av det pågående søksmålet kampanjen People vs. Arctic oil har for å stanse oljeproduksjon i Arktis, sier Thunberg. Natur og Ungdom og Greenpeace tapte første rettsrunde mot den norske staten der de mener tillatelsene til å lete etter olje i Barentshavet strider mot Grunnlovens miljøparagraf. I november skal saken prøves i Borgarting lagmannsrett.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Under press: Kunstneres ytringsfrihet. Foto: Pixabay.

Bruker terrorlovgivning til å kneble kunstnere

Rapporten *The state of artistic freedom*, utarbeidet av organisasjonen Freemuse, viser at kunstneres ytringsfrihet er under stadig sterkere press. Det skriver fagbladet Musikkultur.

Rapporten omtaler 673 dokumenterbare saker fordelt på 80 land. Musikere er den gruppa som er hardest rammet. Rapporten viser at Spania er det landet som fengsler flest musikere. Her har antiterrorlover og en paragraf om majestetfor nærmelse blitt brukt for å dømme musikere til fengselsstraff.

– Dette er en alarmerende utvikling: Antiterrorlover er i økende grad blitt argument for å ivareta nasjonens sikkerhet. Disse lovene blir et middel for å kneble kunstnere, sier daglig leder i Freemuse, Srirak Plipat til Musikkultur.

En annen trend rapporten avdekker er at minoritetsstemmer i større grad blir stoppet på den nordlige delen av kloden. Hele 74 prosent av angrepene mot minoritetsstemmer har skjedd på den nordlige halvkule – i Hviterussland, Canada, Tyskland, Serbia, Tyrkia, Storbritannia, USA, og dessuten Australia.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Hva visste Jens? Rødt ønsker svar på hvorvidt Stoltenberg villedet Stortinget i forbindelse med Libya-krigen. Foto: PRT Meymaneh/CC.

Ingen vilje til å lære av Libya-krigen

– Skal det å bombe et land på falske premisser få konsekvenser eller ikke? Det er det sentrale spørsmålet i evalueringen av Norges rolle i Libya-krigen, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes.

– Intervensjonen i Libya skulle angivelig beskytte sivilbefolkninga, men i ettertid har det kommet fram at våre NATO-allierte hele tiden hadde som intensjon å bryte FN-mandatet ved å bombe for regimeskifte. Ikke siden 2. verdenskrig har en norsk regjeringsbeslutning fått så tragiske konsekvenser for så mange menneskeliv, som vedtaket om å bombe Libya. Landet har siden vært preget av kontinuerlig vold, kaos, islamistisk terror og humanitær krise. Libya har falt 49 plasser på FNs levekårsliste.

– Det er ganske oppsiktsvekkende at formalia rundt en byggesak kan legge en politisk karriere i grus, mens det å gå til krig mot et annet land på falske premisser blir møtt med et skuldertrekk. I innstillingen fra Stortingets utenriks- og forsvarskomite, der alle partiene som støttet krigen, fra SV til FrP, er representert, nevnes knapt de sivile lidelsene bombingene førte til i Libya.

– Vi sitter fortsatt med en rekke ubesvarte

Rødt-leder: Bjørnar Moxnes. Foto: André Løyning.

spørsmål om Norges rolle i krigen. Rødt har blant annet stilt forslag om at Stortinget skal få svar på hvor mange som ble drept og skadet under de norske bombetoktene, hvorvidt vi skal gå inn i Stoltenbergs villedning av Stortinget i forbindelse med krigen og om Norge skal fortsette å delta i stormaktenes angrepskriger i utlandet. At dette bare blir nedstemt uten noen videre offentlig debatt er et illevarslende signal om at flertallet på Stortinget ikke er villig å trekke noen lærdommer av den katastrofale Libya-krigen.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Oppfordrer til boikott av Eurovision i Israel

– Glitter kan ikke dekke over apartheid og Israel bruker denne typen arrangementer til å promotere seg selv og dreie vårt fokus bort fra okkupasjon og undertrykkelse, sier Kathrine Jensen, leder i Palestinakomiteen.

– «Brand Israel» er en israelsk propagandastrategi som ble satt i gang i 2009 etter Israels massive angrep på Gazastripen. Representanter for israelske myndigheter mente Israel hadde behov for å fornye omdømmet sitt. Denne strategien anvendes nå i forbindelse med Eurovision for å skjønne Israel, hvitvaske okkupasjon og vende fokus bort fra Israels forbrytelser mot palestinerne, sier Jensen.

Hun forteller at det er palestinerne selv som oppfordrer til boikott av Eurovision i et opprop publisert en måned etter at Israel vant Eurovision i Lisboa.

– Her peker de på en rekke konkrete forhold som danner grunnlag for boikottoppfordringen, og sier blant annet at de europeiske landene må boikotte Eurovision i Israel for å unngå at de blir medskyldige i Israels grove brudd på menneskerettighetene og forbrytelser mot den

Leder i Palestinakomiteen: Kathrine Jensen. Foto: Palestinakomiteen.

palestinske befolkningen.

– Vi oppfordrer folk til å bli medlem i Palestinakomiteen i Norge og på den måten organisere engasjementet sitt. Jo flere medlemmer, jo større politisk påvirkningskraft! I forbindelse med Eurovision kan man støtte opp om vår boikottoppfordring og bidra med lave seertall ved å la være å se på Eurovision i år.

Mer enn 100 norske artister har signert oppfordringen om boikott av Eurovision 2019.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Braksuksess for feministruss

Braksuksess: Rød Ungdoms feministruss-kampanje. Foto: Brage Aronsen.

RØD UNGDOM FEMINISME

Didrik Sten Ingebrigtsen didrik@sosialisme.no

På halvannen måned har Rød Ungdoms feministruss-kampanje gått fra å være noe bare en liten gjeng med dedikerte russ visste hva var, til at én av førti russ nå er feministruss.

– Det var da vi passerte tusen feministruss at jeg tror jeg skjønnte hva det var jeg hadde vært med på å lage. Dette har jo blitt en ordentlig bevegelse, sier Martine Amsrud Dietz entusiastisk.

Hun er fra Oslo, er russ i år, og en av initiativtakerne til feministruss-kampanjen. De gledet seg til å være russ, men gruet seg til den seksuelle trakasseringen de visste fulgte med. Sammen la de en plan for å gjøre russetiden mer inkluderende, og for at færre skal måtte bære på vonde opplevelser resten av livet.

– Jeg synes det er ganske trist at russetiden bare har blitt verre og verre de siste årene, uten at det har kommet noe ordentlig opprør mot det. Det at denne kampanjen går så bra viser at selv om vi kanskje har en ungdomsgenerasjon som ikke er vant til å organisere seg politisk, betyr det ikke at vi ikke bryr oss! Når vi først finner en måte å jobbe politisk på, som er på våre premisser, så bruker vi den.

Fra munn til munn

Dietz, som har brukt mye tid på kampanjen de siste månedene, sier hun ikke helt turte håpe på den responsen kampanjen har fått.

– Vi er jo ikke profesjonelle, og har ingen ansatte til å jobbe med dette. Vi har verken nettverket eller ressursene til Russ.no og Russeservice, de to store selskapene som lager både arrangementer og utstyr og klær til russene. Helt uten reklamer har likevel feministrusskampanjen spredd seg.

– Jeg sjekker tallene hele tiden, og ser tydelig at det er i skoletiden nye feministruss melder seg. Det kan jeg ikke se som noe annet enn at den måten kampanjen sprer seg på er mellom venner som snakker sammen. Noe annet jeg har vært positivt overrasket over er hvor mange gutter som blir med. Det er selvfølgelig en overvekt av jenter, men nå har det blitt så ille at selv guttene skjønner tegninga, spøker Dietz.

Feministruss: Martine Amsrud Dietz. Foto: Didrik Sten Ingebrigtsen.

Forandrer russetiden

Alle som melder seg på kampanjen får et strykemerke med feministrusslogoen i posten. Tanken har vært at ved å gå med den tar man et standpunkt, og at det senker terskelen til å starte samtaler om de problematiske sidene ved russetiden. Nå håper Dietz kampanjen kan bli mer enn det.

– Vi har fått inn massevis av eposter fra russ som har fått strykemerket, og lurte på hva de kan gjøre nå. De vil endre russetiden, og er villige til å legge ned mye krefter i det. Nå håper jeg vi kan lage aksjoner sammen. Jeg jobber blant annet for at vi skal lage egne dager i russetiden hvor vi alle gjør feministiske russeknuter, og deler bilder av det på instagram. Det er også noen i gruppa som prøver å organisere en klistremerkeaksjon, og det er snakk om noen lokale samlinger for feministruss for å planlegge mer lokale aksjoner. Det er så mye som skjer nå at jeg skal innrømme at jeg ikke helt har oversikt, men det er egentlig bare gøy å være med på en så levende bevegelse.

I skrivende stund er det 1200 feministruss, men nye kommer til hver dag. Da kampanjen ble planlagt ble det budsjettert med at det skulle sendes ut 1000 strykemerker, men nå er budsjettet utvidet og ambisjonene hevet.

– Jeg tror det vi gjør nå, er å endre russetiden til det bedre. Ukulturen med sexistiske russesanger og -krav forsvinner med en gang russene selv begynner å si ifra. Latter og dårlige unnskyldninger har latt den leve alt for lenge, men i år tror jeg ting blir annerledes. Hver gang noen står opp mot ukulturen blir det litt enklere å gjøre det igjen, og når vi feminister står sammen og backer hverandre opp er vi uslåelige.

RU-leder: Tobias Lund. Foto: Didrik Sten Ingebrigtsen.

Framsnakking redder ikke yrkesfagene

RØD UNGDOM UTDANNING

Didrik Sten Ingebrigtsen didrik@sosialisme.no

– Den offentlige samtalen om yrkesfag er så utrolig dum og virkelighets.

Det slår Tobias Drevland Lund fast. Han er leder av Rød Ungdom, og lei av det han mener er en meningsløs debatt.

– Alle lover gull og grønne skoger, men ingen vet hvor man finner gull, eller hvordan man planter trær. Én av fem yrkesfagselever får ikke lærlingeplass, og får dermed ikke fullført utdanninga si, og de som får det kan vente seg et arbeidsliv med lave lønninger og stadig mer midlertidighet og usikkerhet. På tross av dette sitter politikere flest og foreslår småjusteringer i avgifter, eller sier vi må framsnakke yrkesfagene mer. Det monner rett og slett ikke.

Lund mener de dårlige arbeidsforholdene fører med seg svekket status, og at vi ender med en ond sirkel med stadig forverrede arbeidsforhold og status. Dette mener han igjen påvirker vårt syn på de som utdanner seg til disse yrkene, og hvor mye vi prioriterer dem.

– Det høres kanskje litt banalt ut, men jeg tror faktisk ikke høyresiden tør å se koblinga mellom arbeidsforholdene og skoleforholdene. Hadde de gjort det så hadde de jo måtte velge mellom den arbeiderfiendtlige politikken sin, og festtalene om hvor bra yrkesfag skal bli. Løsningen på det rare forholdet mellom ambisjoner og handling er å lage et yrkesfagsopprør.

Yrkesfagsopprøret er en drøm Lund lenge har bært på, og som han på Rød Ungdoms landsmøte for et år siden fikk med seg resten av organisasjonen på å prioritere høyt.

– Bare yrkesfagselevne og fagarbeiderne selv kan endre på hvordan ting har blitt. Ingen kan gjøre de massive løftene som kreves på vegne av dem. Sterke fagforeninger er arenaen for fagarbeiderne, men det er ingen automatikk i at yrkesfagselevne melder seg inn der når de går ut i jobb. Færre og færre gjør det. Dette er ikke bare fagforeningene sitt ansvar, det er også et ansvar vi i Rød Ungdom nå er med på å ta.

Det er det Lund mener yrkesfagsopprøret skal handle om.

– Vi må lære yrkesfagselever den stolte historien arbeiderklassen har, og bli kvitt den individualistiske tankegangen de blir foret med av gründerskolen. I høst, når vi besøker alle videregående skoler i landet skal vi drive valgkamp, men vi skal også mane til opprør. Det er ingen organisasjoner som organiserer et stort antall yrkesfagselever, heller ikke Rød Ungdom. Det neste halvåret skal vi jobbe mye med å endre det. Da kan vi sammen stille de rette kravene, og pirke på de tingene som det tross alt er greit å pirke på, og myndiggjøre framtidens fagarbeidere til å ikke la seg trække på.

ANNONSE:

Bli valgkampfrivillig

I lokalvalget 2019 ligger Rødt an til å gjøre et brakvalg. Slik skal vi ta kampen mot Forskjells-Norge inn i kommunestyre og fylkesting over hele landet. Men skal vi lykkes med det, trenger vi din hjelp.

Registrer deg som frivillig på rødt.no/frivillig

Illustrasjon: Ingunn Dybendal

HVA SKJER?

9. - 12. mai

LANDSMØTE I RØDT

Alna, Oslo. rødt.no/landsmote-2019

18. mai

SOLIDARITETSKONSERT FOR PALESTINA

Salt, Langkaia 1, Oslo. salted.no

22. mai

FAGLIG SEMINAR OM EØS

Åsegården, Bjørnsgate 1, Bergen. neitleu.no

31. mai

RØDT HJEMMEFRA

Hele landet. rødt.no/hjemmefra

6. juni

KRIG OG FRED PÅ SRI LANKA

Litteraturhuset, Wergelandsveien 29, Oslo. litteraturhuset.no

9. - 14. juli

RØD UNGDOMS SOMMERLEIR

Utøya. rusommer.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

ANNONSE:

Få med deg siste nummer av Gnist!

Datahaller - den nye olja eller den store floppen?

Hva ville Marx sagt om Facebook og Cambridge Analytica?

Hva er staten – og for hvem?

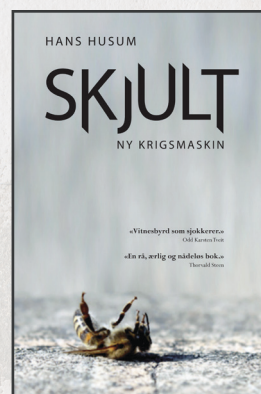
Abonner på Gnist
100 kr for et år

Send mail til gnist@marxisme.no for bestilling.

Eller kjøp nummeret på www.marxisme.no

ANNONSE:

«Du merker det med ein gong du får denne boka i handa: Dette er ei annleis bok. Berre ved å bla gjennom henne merkar du at ho verkar kroppslig eller affektivt på deg.»

Harald Dyrkorn, Gnist 1/2019

Skjult – ny krigsmaskin
Hans Husum

Pris: 260,-
Forlaget Rødt

Bestill på marxisme.no

ANNONSE:

Støtt Rødts økonomi

BLI RØDREV

Blir du Rødrev betaler du medlemskontingenten i Rødt månedlig. Det betyr mye for å sikre Rødt en stabil økonomi.

Du velger selv hvor mye du vil betale hver måned. De fleste Rødrever betaler 150-200 kroner i måneden, men det er ingen øvre grense. En tredjedel av månedlig sum går til Rødt sentralt. Resten går til lokallaget, og du er med på å støtte opp om lokal politisk aktivitet.

Kom i gang på rødt.no/rodreven.

Bli medlem i Rødt!

Send sms med kodeord **Rødt + Navn og adresse** til 2434 eller se rødt.no/innmelding

fb.me/roedt

@raudt

@stemroedt

Følg oss i sosiale medier for å oppdage mer om Rødt, få svar på det du lurer på og dele med vennene dine.

